

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Master April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under the Act of March 3d, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3d, 1917. Authorized March 15th, 1925.

NO. 51 — ŠTEV. 51

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, DECEMBER 26TH, — SREDA, 26. DECEMBRA, 1934

VOL. X. — LETNIK X.

DRUŠTVE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Letna seja Zveze JSKJ društva v zapadni Pennsylvaniji se bo vršila v nedeljo 30. decembra v Slovenskem domu v Pittsburghu, Pa. Na programu seje bo več važnih zadev, med njimi tudi volitev odbora za leto 1935.

Društvo št. 149 JSKJ v Cannonsburgu, Pa., bo v soboto 29. decembra priredilo svojo zaključno letno veselico. Veselica se bo vršila v dvorani društva "Postonjska jama" v naselini Strabane, Pa.

Silvestroveselico priredi na večer 31. decembra društvo št. 16 JSKJ v Johnstownu, Pa.

V Kraynu, Pa., se bo na sta-rega leta dan, to je 31. decembra, vršila veselica tamkajšnjega društva št. 136 JSKJ. Veselica se bo vršila v dvorani društva "Vihar."

Društvo "Novi bratje," št. 226 JSKJ v Cassville, W. Va., prredi svojo prvo veselico 31. decembra zvečer. Veselica se bo vršila v J. Franetičevi dvorani.

Dom slovenskih društev v Denverju, Colo., pridi za zaključek leta veselico na večer 31. decembra.

Seja Federacije JSKJ društev v državi Ohio se bo vršila v nedeljo 6. januarja 1935 v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu.

Občni zbor Slovenske Narodne Čitalnice v Clevelandu, O., ki ima svoje prostore v S. N. Domu na St. Clair Ave., se bo vršil v nedeljo 6. januarja po-poldne.

Slovenski Narodni Čitalnici v S. N. Domu v Clevelandu, O., so dosedaj poslala častno letno članarino sledčela društva: Progresivne Slovenke, \$5.00; Franče Prešeren, št. 17 SDZ, \$3.00; Clevelandski Slovenci, št. 14 S. D. Z., \$3.00; samostojno društvo Srca Jezusa, \$3.00; Danica, št. 11 SDZ, \$3.00.

Božičnica Slovenske mladinske šole S. N. Doma v Clevelandu, ki se je vršila v nedeljo 23. decembra popoldne, je bila prav številno obiskana ter je nudila mnogo veselja in užitka otrokom in odraslim. Igra "Pogumni krojaček" je bila vprizorjena tako dobro, kakor se pač more pričakovati od malčkov-igralcov. Mnogo vrsika, smeha in prijateljske zabave je bilo potem v spodnji dvorani S. N. Doma, kjer je Miklavž razdelil darila šolski in sokolski mladini ter tudi nekaterim odraslim.

Ameriška literarna kritika ima navado, da vsako leto v decembri presoja knjige, ki so izšle v določenem letu. Letos je revija "The Nation" izbrala 50 najboljših knjig, revija "The New Republic" 100, revija "Time" pa 68. V vseh teh seznamih je vključena tudi L. A. Damčeva knjiga "The Native's Return." Lewis Gannett, literarni kritik lista "New York Herald Tribune," pa piše, da će bi on delal tak seznam, bi izbral samo pet knjig in ena izmed teh bi bila po njegovem mnenju "The Native's Return." John Chamberlain, literarni kri-

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

POSEBNI ODBOR za znanstvene študije, ki ga je predsednik Roosevelt imenoval pred letom dni priporoča izdatek 16 milijonov dolarjev za znanstvena raziskovanja v najrazličnejših panogah. Biroji za znanstvena raziskovanja so oči, ušesa in možgani federalne vlade in le po dobro in znanstveno zasnovanih načrtih bo mogoče spraviti deželo na pot blagostanja. Dosedaj se je porabilo le polovico enega procenta vseh federalnih izdatkov za znanstvena raziskovanja. Priporočana vsova 16 milijonov naj bi se razdelila na dobo šestih let.

SENATNI muničipalni odsek razpravlja sedaj o načrtu vojnega departmента, po katerem bi se dobički izdelovalcev orožja in muničije znižali na 6 procentov. Tekom zadnje vojne so izdelovalci orožja in muničije delali silne dobičke, v nekaterih slučajih celo do 800 odstotkov.

V ST. PAULU, Minn., se je nedavno vršilo zborovanje progresivnih voditeljev iz osmih držav. Na zborovanju so bili izdelani načrti za ustanovitev tretje stranke, ki naj bi združila vse progresivne in delavske struge v deželi. Sprejeta platforma zahteva upostavitev gospodarskega sistema, ki bo temeljil na javnem lastništvu vseh javnih naprav in monopoličnih industrij, vključivši banke, transport, komunikacijo, muničijo in naravne vire. Končni cilj mora biti produkcija za porabo in ne za profit.

PREDSEDNIK Roosevelt namenava v kratkem času sklicati konferenci v Washington vo-ditelje vseh večjih industrij v deželi. Predsednik želi, da zastopniki industrije položijo svoje karte na mizo in se z njom odkritoščeno pogovorijo o možnostih oživljenja industrije.

PENZIJSKI NAČRT, ki ga propagira dr. F. S. Townsend, dobiva vedno nove milijone pristašev. Po tem načrtu naj bi vrla plačevala vsakki nad 60 let stari osebi \$200 pokojnine na mesec, pod pogojem, da dotedne osebe te vsote sproti potrošijo. Po Townsendovem mnenju bi bilo na ta način vedno mnogo denarja v prometu, obenem pa bi mlajši ljudje dobili prilike za delo in zasluzek na mestih, katere zdaj držijo starejši ljudje. Volilci pritisajo na kongresnike, da naj delujejo za izvedbo tega načrta.

DRŽAVNA MILICA je bila pretekli teden pozvana v mesto Shelbyville, Tenn., da je razgnala druhal, ki je navalila na sodno poslopje, kjer se je vršila sodna obravnava proti 22-letnemu zamorusu E. K. Harrisu, ki je obtožen napada na neko 14-letno belo deklico. V bojih med linčarji in milicirji sta bila dva moška ubita, več pa ranjenih. Obtoženega zamorca je vojaštvo varno odpremilo v drugo mesto. Linčarji so zagonili sodniško poslopje in povzročili mnogo drugega razdeljanja. V mestu bo ostalo 500 vojakov za vzdrževanje miru toliko časa, da se razburjeni duhovi pomirijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

DELO MESTO PODPORE

Kakor se pričakuje iz Washingtona, se bo v kratkem priobčil nov načrt za odpomoč proti nezaposlenosti. S prvimi predznaki približajoče se zime je Federal Relief Emergency administracija začela izdelovati projekte za odpomoč nezaposlenem na široki narodni podlagi. FERA priznava, da cilj je nadomestovati direktno podporo s prilikami za delo, in ta cilj se bo izražal v nizu načrtov. Že sredi oktobra so odtegnili 1,387,000 ljudi iz seznama onih, ki dobivajo direktno podporo, in jih postavili na "work relief." Svrha načrta je izdelati splošen sistem, po katerem naj se ravnajo vse države in občine, ki dobivajo federalno pomoč v svoji pomočni akciji za nezaposlene.

V sledi izida novembarskih volitev, ki so pomenjale splošno odobritev predsednikove politike, ni dvoma, da bo novi kongres odobril načrt in dovolil potrebna sredstva za njegovo izvršitev. Podrobnosti niso že znane, ali se zaupno pričakuje, da bo načrt vključil razširjenje vsenarodnega programa za gradnjo hiš in izčišenje zastrelih mestnih predelov, nadalje še večji razvoj projektov glede malih farm za industrialno prebivalstvo (tako zvanih "subsistence homesteads"), nadaljevanje CCC taborov in velike projekte za javne gradnje.

Med tem se sedaj odpomognana akcija za nezaposlene izvaja deloma potom odpomočnega dela (work relief) in deloma potom direktne podpore v obliki čekov za najemnino, naročil za živež ali potom gotovine. Po sedanjem sistemu država potom svojih agencij in pod lastno odgovornostjo izvršuje do odpomočno akcijo, dočim federalna vlada (FERA) prispeva deloma k stroškom, nikoli več kot 50 odstotkov. Pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

SEZONSKO CVETJE

Najbolj popularna cvetlica božične sezone je dražestna mehiška "senorita," imenovana poinsettia, ki se odlikuje z žarnordečimi zvezdnatimi cvetnimi venci. Cvetličarji razpečajo v tej sezoni ogromne množine teh cvetlic za božične dekoracije in božična darila. Nedvomno so bile tudi mnoge slovenske družine v tej deželi deležne božičnega darila v obliki poinsettije. Zato ne bo odveč par navodil o ravnanju z isto.

Poinsettija, rasteca v lončku, ljubi enakomerne gorkoto. Povprečna gorkota kuhinje ali stanovaške sobe, to je od 65 do 75 stopinj, ji najbolj ugaja. Ne počuti se pa dobro v bližini govoritve. Za ponoči, ko se stanovanja navadno shladijo pod normalo, je priporočljivo cvetlico zaviti s papirjem, kar jo branji pred ohlajenjem. Rastlina rabi tudi skrbnega zalivanja. Pri tej mali oskrbi obdrži rastlina zeleno listje in rdeča cvetje vsaj par tednov.

Ko začne listje poinsettije rumeneti in odpadati, naj se veje prirežejo nazaj do starega lesa, ali pa, če tegu ni, na visokost 6 do 8 palec. Z zalivanjem naj se popolnoma preneha in rastline v lončkih naj se prenesejo v klet ali kakšen drug mračen in hladen prostor, kamor pa ne sme zmrzovati. Tam naj rastline "spijo" dva ali tri meseca. Okrog 1. aprila naj se rastline presadijo v večje lončke. Za to presaditev se rabi dobra vrtna zemlja, kateri se primeša eno šestino listne zemlje in približno toliko drobnega peska. Lončki naj se postavijo na gorak in svetel prostor in rastline naj se dobro zalivajo. Mlade pogankje lahko odrežemo in jih zataknemo v posode z vlažnim peskom, kjer bodo pognale korenine. Na ta način vzgojimo lahko več mladih rastlin. Po šestih tednih pos-

medtem se sedaj odpomognana akcija za nezaposlene izvaja deloma potom odpomočnega dela (work relief) in deloma potom direktne podpore v obliki čekov za najemnino, naročil za živež ali potom gotovine. Po sedanjem sistemu država potom svojih agencij in pod lastno odgovornostjo izvršuje do odpomočno akcijo, dočim federalna vlada (FERA) prispeva deloma k stroškom, nikoli več kot 50 odstotkov. Pri-

(Dalje na 2. strani)

NAJ V MIRU POČIVA!

Gornji naslov velja prohibiciji, ki je 13 let vznemirjala ameriško ljudstvo in je bila pred približno enim letom slovensko pokopana kot federalna postava. Danes skoraj že pozabljamo, da smo imeli v deželi prohibicijo, ker nelepe in neprijetne reči radi hitro pozabimo. Prohibicija je bila nenaravna in neameriška postava in vsljevanje iste ni bilo niti lepo niti častno za deželo; o uspešnosti se pa skoraj ne more govoriti. Pozabili smo jo, kot pozabimo slabe sanje. Tiskala se je le deloma našega gospodarskega življenja, in danes je najbolj pereče vprašanje, kako spraviti gospodarstvo dežele iz depresije.

Resnica je sicer, da je odprava prohibicije ponekod povrnila načrte in posplošila uživanje opojnih pijač, kar ni zaželjivo. Na drugi strani je pa zopet res, da se v splošnem manj pije, da se uživajo pijače, ki so manj zdravju škodljive, in to po zmernejših cenah. Dalje pričakuje federalna vlada v tekom fiskalnem letu blizu pol milijarde dolarjev dohodkov od davkov na opojne pijače. Mnogo milijonov dolarjev dohodkov dobi iz teh virov tudi posemne države in mesta. Vse to in več je šlo prej v žepe butlegerjev in podkuljivih uradnikov. Butlegerji sicer še niso popolnoma iztrebljeni, toda odprava prohibicije je uničila velike butlegerske sindikate, ki so se marsikje naravnost norčevali iz legalnih oblasti in učili ljudstvo omalovaževanja vseh postav. Nedvomno bodo v doglednem času znatno znižani federalni in državni davki na opojne pijače, kar bo uničilo tudi male butlegerje.

Ko začne listje poinsettije rumeneti in odpadati, naj se veje prirežejo nazaj do starega lesa, ali pa, če tegu ni, na visokost 6 do 8 palec. Z zalivanjem naj se rastline presadijo v večje lončke. Za to presaditev se rabi dobra vrtna zemlja, kateri se primeša eno šestino listne zemlje in približno toliko drobnega peska. Lončki naj se postavijo na gorak in svetel prostor in rastline naj se dobro zalivajo. Mlade pogankje lahko odrežemo in jih zataknemo v posode z vlažnim peskom, kjer bodo pognale korenine. Na ta način vzgojimo lahko več mladih rastlin. Po šestih tednih pos-

(Nadaljevanje na 2. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Velike demonstracije so se dne 17. decembra vrstile v Beogradu in policija je imela mnogo posla, da je preprečila naval demonstrantov na poslanosti Madžarske in Italije. Nacionalisti so demonstrirali proti Italiji in Madžarski ter proti Ligi narodov, ki ni hotela Madžarski naravnost napraviti odgovornosti za umor kralja Aleksandra.

Neki dunajski list poroča, da so madžarske oblasti z veliko nagnico odpravile iz dežele teroriste, ki so imeli tam dolgo časa svoje glavno zatočišče. Nekaj teh "izgnancev" se je začasno nastanilo v Avstriji, v bližini Wiener Neustadta. Večji transport se je ustavil na Dunaju samo par ur, nakar se je odpeljal proti Italiji. Vlak je bil ves čas pod policijskim nadzorstvom. Madžarski "izgnanci" bodo nastanjeni v notranjosti Italije v posebnem taborišču. Na ta način so se Madžari iznebili vseh, ki bi jih mogli kompromitirati, in sedaj mirno dopuščajo, da odpolne francoske police vrsi svojo preiskavo, ki seveda ne bo mogla ničesar več odkriti.

Koncem leta 1933 je bilo v Postnem areturih 9 Slovenskih, med njimi tudi jugoslovenski železničar Henrik Mekinda. Fašistična policija jih je osmila protifilalijanske propagande. Skoraj vsi so bili odvedeni v Koper v preiskovalne zapore, kjer so ostali po več mesecih, nato pa so večino izmed njih izpustili, med njimi tudi jugoslovenskega železničarja Mekinda. Le dva, črkostavec Karel Tavčar in čevljar Vlado Bizjak sta bila postavljena pred posebno sodišče za zaščito države. Konci novembra t. l. se je proti njima vršil proces. Konkretno sta bila obtožena antinacionalne propagande, ki naj bi bila vršila v prejšnjih letih vse do oktobra, ko sta bila areterirana. Obtoženca sta pred sodniki s poudarkom izjavila, da nista kriva. Državni tožilec je zahteval za vsakega po dve leti ječe. Sodišče je obsodilo Tavčarja na 2, Bizjaka na pol-drugo leta ječe. Na podlagi poslednjih amnestije jima je bila sedaj kazen odpuščena. Prebila sta celih 13 mesecov v preiskovalnem zaporu.

Smrt zadnjega člena Jelačeve rodbine. V Zagrebu je umrla 76 letna Anka Jelačićeva, hči Gjure grofa Jelačića, ki je bil zadnji nosilec časti "podkapetana kraljevine Hrvatske" 1. 1861 in brat bana Josipa Jelačića. Z Anko je izumrl stari hrvatski plemiški rod, ki je izhajal iz Bosne s področja stare "turške Hrvatske." Nekrolog Anki je obenem nekrog Jelačeve rodbine, ki je zapustila markantne spomine v zgodovini. Pokojna Anka Jelačićeva je bila velika dobrotnica raznih dobrodelnih ustanov in vseh siromakov, ki so se zglašali v Novih Dvorih, na stari posesti Jelačevega rodu.

Zopet nov Metuzalem. V zadnjem času so se začeli v Jugoslaviji pojavljati Metuzalemi in kmalu ne bo vse od Plevlja in Peči pa tja dolgi do Ohrida, Bitolja in Gjevgijelje spreza, kjer bi ne imeli kakega "čiča" ali "babice," ki ima najmanj tri (Dalje na 5. strani)

VSAK PO SVOJE

V letu 1935 bo skupno sedem sončnih in luninih mrkov. Kočko bo osebni mrk, ne pove nobena praktika. Sončne in lunine mrke napovedo astronomi natančno do minut. Osebni mrki pa se ne morejo določiti v naprej niti glede časa niti glede intenzivnosti. Najrajsi se pojavljajo po praznikih, po javnih in privaten veselicah in po piknikih. Popolni ali delni mrk je v takih slučajih odvisen od prufovin in količine pijač.

Edina evropska država, ki je dne 15. decembra plačala zapadni polletni obrok vojnega dolga Zedinjenim državam, je malo Finska. Vse druge dolgujoče države so plačile gladko odklonile. Ako bi se naredi neradi vojskovali, kakor neradi plačujejo dolgov za vojni ples, ne bi bilo nikdar nobene vojne.</p

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Nova Doba

CURRENT THOUGHT

Revived Optimism

Like the dark clouds obstructing the sight of the blue sky, the past four depression years have hidden much of the beauty and joy of living. Misery and discontentment, products of the crisis, have been evident throughout the world, and so effective are these enemies of mankind that suicides, starvation, failures, revolutions, have become to be accepted as part of the daily routine.

Changes in the form of government no longer startle mankind. Calloused by the daily screeching headlines of the impending European war, the average citizen looks upon the whole uprising as part of the inevitable role in the drama of life.

Fallacious predictions of "prosperity is right around the corner" disheartened the working man to such a point that nothing short of the boom years of 1928 and 1929 will shake him from the claws of lethargy.

* * *

On Tuesday of next week the new year will begin. Hope, that indomitable spirit of the human body, shall be revived and transformed into optimism—not the kind of yesteryear, but only a faint sparkle.

Prophecies of better times already have been made this month by men who are reputed to be in a position to know what they are talking about. According to reports, the boom is scheduled to start about the middle of the year 1935. Coupled with the fact that the present administration at Washington concerns itself with relief, public works programs to reduce unemployment and increase purchasing power, etc., encourages the little man to look for better times.

The nation is conscious of a veil gradually lifted from the figure of improved conditions hidden from the public during the past four years. Perhaps for no better reason than that the economic depression cannot last forever, the multitude looks to greater employment in 1935.

More jobs and less relief is what the average man wants. Just an opportunity to do something useful with sufficient compensation for self-sustenance is not asking too much.

"Jobs." What headaches and heartaches this word has brought to many. Where in boom years the white collar man would refer to his occupation as a position, today he is proud to say that he has a job; if he is fortunate enough to hold one.

The average mind today has been trained to look upon any municipal, state or federal program of construction, or private enterprise, as providing so many jobs. New buildings, park improvements, etc., even when completed, play second fiddle to the interest shown by the public in the number of jobs such a project created for unemployed men.

* * *

More jobs in 1935 will mean more satisfied members in our SSCU. Scarcity of work has played havoc with our members, forcing some to accept charity, much against their will. Those fortunate enough to be placed with the CWA, PWA, CCC, and other similar federal authorities to take out the slack of unemployment, have had some work which helped to keep up their morale.

More jobs will mean increased new enrollments for our Union. The membership campaign conducted during the year indicates the possibilities of many more new enrollments if the public is assured of some steady income.

* * *

As the curtain draws to a close the year 1934 with all its ramifications of life played during this period, and as the new year 1935 begins, let us look upon it as a source of opportunities.

And may the new year bring more contentment and greater happiness to our members.

HAPPY NEW YEAR!

Lodge No. 108 Makes Its Bow

Struthers, O.—Hello, folks! May I have a few minutes of your time?

No, I'm not a saleslady, merely a new contributor to the Nova Doba.

It is rather difficult for me to write about the business of our lodge as the seat of our branch is located some twelve miles from here. Since Struthers has the misfortune of having only a few Slovene families, the headquarters were moved to Girard. But keep in mind, members, we are going to attend the yearly meeting and elect our worthy officers over again.

Now to change the subject—we are having some fine winter weather. Plenty of snow and cold feet. It won't be long before good old Santa will be tuning in on how we behave; and we will be eating potica, šunka (and maybe rabbit meat).

My big brother Eddie is the real hunter. He always takes his ruler along, and when he

shoots the rabbit he measures to see if the animal is at least two feet long. If the rabbit measures less than two feet Eddie doesn't bother bringing it home. That's what I call true sportsmanship, folks. I think I'll tag along with him the next time he goes hunting and get a little practice in walking. I may enter a Marathon Walkathon contest held in Youngstown next Tuesday.

This will be all for my first attempt. I'll be back with more. Keep smiling.

Jennie Glavic,
No. 108, SSCU.

Lodge No. 129

Ely, Minn.—Members of Sverna Zvezda Lodge, No. 129, SSCU will hold a party on Tuesday evening, Jan. 1, (New Year), at the Slovene National Home. All the Slovenes from Ely are cordially invited to attend. Excellent music shall be provided for the occasion. I want to take this opportunity to wish all the members of our SSCU a Happy New Year.

Mrs. Mary Zgomec.

Every member get a new member.

1935

East Palestine, O.—Just a few more days and the year 1934 will have wended its way into the annals of history. It has been another year of life—of experience, and by this experience we have become wiser people. Each succeeding year gives us more knowledge and a broader viewpoint on life. Having lived through the concluding year we are more fit to face the tasks that will confront us in the year 1935.

Members of the SSCU have learned more about fraternal organization problems. The various issues that have come before them during the past year served to enlighten them on the subject. They have been given more tools with which to work by their experience of the past. Great strides were made by the SSCU during 1934, and we predict even greater ones for 1935.

Joe Golicic,
No. 41, SSCU.

G. W. Plans an Active Year for 1935

Cleveland, O.—If plans of George Washington Lodge, No. 180, SSCU, made at the December annual meeting, mean anything, the forthcoming year 1935 will be chuck full of activities.

A baking contest will take place at the January meeting. Nine girl members have entered the contest and the results of their efforts will be judged by Charles Kikel, Matthew Molk and Frank Drobnič. Realizing the difficult situation confronting judges of any contest solely participated by girls, the boys decided to let fate select the fatal three by picking out the first three names written on pieces of paper and placed in a hat. All the male members present contributed \$2 toward prizes. Cakes, pies, rolls that will be prepared by the girls will be partaken by the members present at the next meeting and judging by the prizes donated the boys anticipate plenty of good pastries.

The nine girl bakers are: Mrs. Augusta Terbovec, Mrs. Agnes Kardell, Mrs. Fannie Kolar, Misses Anne Hoenig, Betty Stucin, Mamie Champa, Theresa Bajt, Anna Jaklich and Marie Arko.

Some excellent singing talent was uncovered, and as a result a singing group is to be organized under the capable leadership of John Zupanc.

The lodge was informed for the first time by Frank "Lefty" Jaklich that the G. W. vocal leader has had considerable experience directing singing clubs in Pennsylvania and Lorain, O.

Dances for the year 1935 are being planned, and it is the hope of the administrative committee that many successful dances will be held.

How well the members enjoyed the last meeting was best illustrated by the fact that the group did not start breaking up until 12 p. m., and some of the vocal maestros were having such a good time that they did not leave the meeting hall until 1:15 a. m.

Every member get a new member.

BRIEFS

On New Year's Day, when the University of Alabama eleven plays the Stanford University team on the green turf of the Rose Bowl at Pasadena, Cal., Jugoslavs throughout the country will be anxiously waiting for the names of Demyanovich and Angelich to be announced over the radio. Demyanovich plays fullback for Alabama and has been starring at his position throughout the current season. Angelich plays halfback on the same team. A crowd of some 80,000 fans is expected to be present at Rose Bowl this year. Miss Goldie Garapic of Cleveland will be one of the enthusiastic fans at Pasadena this year as a result of winning first place in the alumnae competition of selling tickets to the Plain Dealer charity football game. Her prize includes an airplane trip, a visit with the mayor of Los Angeles and a fifty-yard seat at the Rose Bowl game.

A total of 1,600 new members has been added to our Union's membership during the year 1934, as reported by our supreme secretary in last week's issue of Nova Doba. This means that prospects for securing new enrollments during 1935 are even brighter than they were for the year 1934. Cash awards ranging from \$1 to \$4, inclusive, in the adult department and offered by our SSCU are still in effect and will remain so until the Supreme Board meets again during the latter part of January, 1935. Cash awards of 50 cents for each new juvenile member secured should appeal to all, and opportunities for members to avail themselves of this attractive offer are still open.

Cleveland lodges belonging to various denominations, and independent clubs, are looking forward to the Interlodge Day which will be held on Jan. 12 at the Slovene National Home on St. Clair Ave. A dance, the feature of the Interlodge Day, will take place in the upper hall, with the music furnished by the well-known Hal Zeiger's Orchestra, with Ed Duchin pianist. Winsor French, critic for the Cleveland Press, writes highly of Heiger's musical ability. A cordial invitation to attend is extended to all SSCU members and friends of Cleveland and neighboring vicinity.

Tom Manning, NBC announcer connected with Station WTAM of Cleveland, appeared at the second Community Show given at the St. Clair Bathhouse. Located in the heart of the Slovene colony of Cleveland, the St. Clair Bathhouse gives our people an opportunity to express themselves as a community. The show was planned and promoted by H. Martin Antoncic, superintendent.

Again the local secretaries are requested to forward as soon as possible the names of elected athletic supervisors to Louis M. Kolar, athletic commissioner, SSCU, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Almost all the regular December annual meetings have been held and officers along with the athletic supervisors elected.

A Matter of Opinion

By Frank J. Progar
No. 203, SSCU

Springdale, Pa.—This week the Nova Doba bids farewell to the grand old year 1934. Christmas has come and gone, with its gayety and splendor still fresh in everyone's memory, and now the New Year with its countless celebrations is upon us.

The marked enthusiasm witnessed for the Christmas holiday and greater promises for the New Year speak for themselves. Things have improved and there is still greater room for greater improvements.

* * *

Membership Gains

Aside from the increased enthusiasm here, there and everywhere, the SSCU has gained some 1,600 new members during the year now fast drawing to a close. The Claridge group, who have contributed 100 themselves toward the total, deserve congratulations. Eighty have been enrolled during the month of December, and that, to the best of the writer's knowledge, is the highest recorded by any one lodge in one month during this campaign.

With a brighter outlook for the future, we must not stop here. After the New Year hilarity subsides, decide to get that new member you may have failed to get in the old year. The year 1935 should have many more prospects than the one now passing.

* * *

Co-operation

With December almost over, means that most of the officers for the coming year have been selected. A great year looms ahead. They will need the greatest co-operation to accomplish the greatest good. The oft-repeated request should be given the most serious thought on your part. The wagon team proceeds very slowly when only a few do the pulling and the others are dragging and following. At times the few pulling must give the others a "tug." Let all pull with what is in their power to do so, and remarkable speed from the team will result.... A question.

How much history would the twenty-mule team write, had only three or four done the greater task of pulling while the remaining sixteen or seventeen were merely dead weight hitched to the wagon? You answer it, it's not difficult.

* * *

Juvenile Interest

The last two editions have shown a remarkable increase in the volume of contributions from the juvenile members. And they have proved mighty interesting. New as well as old writers have come to the fore. Slovene as well as English has been represented. From La Fayette, Colo., came a well prepared contribution in Slovene from Victor Slavec. The Slovene articles display the interest the juveniles have for their mother tongue. This particular sentence taken from Matilda Zupanc's letter, from Imperial lodge, No. 29, struck me as rather interesting to note:

"Znam le to, kar se od matere naučim." When juveniles become devoted to learn to write Slovene without the aid of

Cleveland SSCU Bowling League

Two out of three games was the best any team could do last Sunday at Superior and E. 118th St. alleys. New Dealers hit the only "1000" game with 1025 pins to their credit in the first setto. F. Kovitch starred with 213. Ko-Ka-Mo-Le and Richmans fought for the privilege of occupying the cellar position in the league, and when the last ball was thrown down the alley found the Richman's ahead in two games out of three; thus the two teams are tied for last place. A. Oberstar garnered 220 in the second game. New Fashions barely squeezed a victory in the third game by a margin of nine pins as they took two games from the Chiseler. Ann Hoenig came through with 209 for the winners. Honky-Tonks collected two from the Bakers, who dropped two games. G. Kovitch scintillated for the Bakers with 200, and F. Spehek for the Honky-Tonks with 221.

ZEPHYRS

J. Tolar	177	193	142
A. Jaklich	162	157	145
L. Pirc	133	115	144
M. Tolar	163	165	128
J. Lunka	177	192	148
F. Kovitch	213	143	195
Totals	1025	965	902
Totals	844	865	892

HONKY-TONKS

C. Kikel	147	147	127
Blind	140	140	140
F. Spehek	158	221	162
J. Kovitch	177	157	187
C. Starman	156	147	126
J. Jaklich	139	168	148
Totals	917	980	890
Totals	843	967	854

NEW FASHIONS

L. Berger	145	139	131
A. Hoenig	141	209	170
A. Jelercic	118	134	129
Blind	140	140	140
L. Tolar	132	153	112
M. Krall	167	194	172
Totals	843	967	854

KO-KA-MO-LE

F. Levstek	156	137	147
F. K			

MLADINSKI ODDELEK -- JUVENILE DEPARTMENT

Ivan Albreht:
PALEC IN NOSEK

BENNY'S FIRST PARTY

PERHAPS you remember your first party? If so, and if you are truthful about it, you must admit that you were very nervous and that you didn't have a good time at all—at least, not until just about the time it was breaking up.

Now Benny had much the same experience; for he attended his first party only the other afternoon, and, so his Big Sister said, all through it he looked as though he had been caught stealing jam and knew he was going to be whipped.

Moreover, Benny himself didn't deny it. What he said was, "Aw shucks! I'd rather be out playing hockey! Parties is all right for girls, and—for sissy boys!" In which statement, of course, Benny was not correct.

But to return to the party. It was given by little Hazel Deen, who lived right across the street from Benny. Now Hazel was a dainty little miss with hair of gold and eyes of blue—and Benny thought her quite the prettiest and nicest little girl in the neighborhood.

Of course, he didn't know it, but Hazel thought he had just the funniest freckles any boy could have; and she often wondered if a cow really had "licked" him and made his bright red hair stand up on end in that queer "cow-lieck."

Truth to tell, Benny didn't want to go. He didn't come right out and say so, but he wasn't exactly enthusiastic about it. "I don't blame him," laughed Big Sister. "Why, Mother hell be a regular bull in a china shop!" For quite a while Benny tried to understand what she meant by such a strange remark; but he finally gave it up, as he couldn't for the life of him imagine how a bull could get into a china shop.

"He'll have to wash his face and clean his finger-nails and brush his hair and be real nice and polite, won't he, Mother?" Big Sister continued. "And—oh, yes—he will have to dance, too, with all the little girls!"

"Won't neither!" objected Benny.

"Indeed you will," Big Sister insisted. "And with Hazel and all the little girls. Won't he, Mother?"

"I ain't a-going to!" declared Benny.

"You're scared—you're scared!" teased Big Sister. "Why, you dance with me all right here at home; and really, Benny, you aren't a bad dancer—if you only wouldn't walk all over your partner's feet!"

Hazel was so angry he could make no reply; so he ran out in the backyard where he climbed up on the fence and tried to get up enough courage to fall over backwards—so he would hurt his foot, or his knee, and thus be unable to attend the party.

When the dreaded afternoon came, however, Benny was there. His Mother had made him go; also, she had instructed him most carefully how to "behave like a little gentleman."

Poor Benny! His only consolation

was that perhaps they would have ice cream. Well, if they did, he intended to eat just as many plates as they would give him.

All the little boys and girls he knew were there—and many he did not know. Hazel's Mother welcomed him with a smile and patted him kindly on the shoulder as he shook hands with his little hostess. Benny uttered never a word, for his tongue seemed glued to the roof of his mouth.

Fortunately, other boys and girls came crowding up then, so Benny was able to step back into a corner where he stood, white and miserable, looking on at the other children who were laughing and talking and having the best of times.

Then, presently, the dancing began. Now, the very last thing his Mother had said to him was that he must not forget to ask Hazel to dance with him. And she explained how rude it would be to overlook such an attention to one's hostess. But Benny decided he would put it off just as long as he could. So, for many dances, he stood against the wall and looked on.

Then, as the music struck up, Hazel came to him and asked him to dance with her. Poor Benny! His heart was right up in his throat, and he felt his knees giving way under him. My, how he did wish the floor would open up and swallow him—even if it brought the whole house down on top of him!

But there was dainty Hazel, smiling and waiting for him. So, scared with an inch of his life, he stumbled forward and took the position Big Sister had taught him to take at the beginning of a dance. It was a dance that Benny really danced very well—with Big Sister!

But he stood with Hazel as though he were glued to the floor! Several times he tried to start, but always he

"Excuse Me, Benny," Said Hazel Politely

seemed to be out of time with the music. Finally—Benny was quite certain every one in the room was looking at him—they managed to start. Down the room they went and turned, and then Benny began to feel a little less nervous.

"Oh, I like the way you dance, Benny," said Hazel with a smile.

Benny scowled. "Huh! Is that so?" he said, for he felt certain Hazel was making fun of his dancing. "Well, if you don't like it you know what you can do!"

Hazel looked at him in amazement.

"Oh, Benny!" she exclaimed.

And then Benny felt quite ashamed of himself.

"Please be a good boy and don't spoil my party," pleaded pretty little Hazel.

"Who's spoiling your old party?" demanded Benny. "I guess I ain't! And I guess you can't make fun of my dancing, and—"

"Oh, Benny!" cried Hazel. "I think you dance just—just beautifully!"

Whereupon, Benny was considerably mollified.

Hazel looked at him and laughed—and Benny tried to laugh back at her; but it was a sickly sort of a grin at best. However, it made Benny feel much better at home.

Presently they reached the corner of the room again and began to turn. Suddenly, to his horror, Benny stepped right on one of Hazel's pretty pink slippers. He was so mortified he could have fainted had his knees yielded another inch.

"Excuse me, Benny," said Hazel politely—taking all the blame upon herself.

"D-d-don't mention—" began Benny, not knowing quite what he was saying, when suddenly—

Bang! Bang!

And Benny found himself sprawled out flat on the floor, with Hazel not far away on her hands and knees.

He had backed into a potted palm which was overturned and sent both children sprawling.

Instantly everyone stopped dancing,

and they all came running up.

Hazel jumped to her feet, not in the least hurt, all smiles.

Then such a shout went up: Poor Benny almost wished he were dead and buried. But all the children and even Hazel's Mother seemed to think it great fun.

At least they came crowding around and laughed and asked Benny and Hazel whether they were sure they hadn't hurt themselves—and there was such a to-do straightening up the palms and-and-why, presently Benny began to feel quite like a hero.

Then, to his amazement, he found himself talking and laughing with all the little boys and girls around him. And—would you believe it—he actually asked Hazel to dance the next dance with him, since that one had been interrupted by their fall!

"The ice was broken, you see, though it does seem funny to 'break ice' with a palm, doesn't it?"

From then on, Benny had the very best of times. And, goodness me, what a lot of ice cream he did eat! In fact,

he meni ne verjamete, ga vprasajte sami, ako bo pa kaj bud na vas, pripišite kar sebi, ne meni! S Tinčkom sva namreč prijatelja in hočeva ostati tudi v bodoče.

Res, to ki kar tak. Mamica noče nič tako hudega. Tetra ima muco, ki se muza in muza, nazadnje pa čisto na lepem zasadji kreplje kamorkoli, brrr! Zastran tete naj bi torci bilo kakorkoli, da bi le mamica res ne umrla—

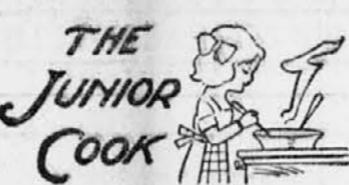
Tinček joka, prosi, oblijubila, tolazsi se hudeju na palec, noselj in levi rokav. Vse troje je voljan dati mamici in se koderke povrhu, ako bi živelia in ostala pri njem.

"Kar ti jih vzemi, mamica—"

"A ja jih ne maram—"

Tinček premisluje.

"Veš kaj, mamica," pravi čez malo,

PUMPKIN PIE

Line a deep pie pan with pastry. Into this crust slip a whole egg, freshly dropped from the shell. Be careful that the yellow does not break. Tip the pan slightly so that the egg will slide around over the pastry shell, then tip the egg out into a mixing bowl. This will cover the pastry with albumen from the egg and will insure a flaky, dry undercrust.

Beat up the egg in the mixing bowl and add:

1 cupful cooked pumpkin
1/4 cupful sugar
1 heaping teaspoonful ground cinnamon
1 level teaspoonful ground cloves
1/2 teaspoonful ground nutmeg
1/4 cupful milk

Mix well and pour into pastry shell. Bake till custard thickens, which will take about 35 minutes. Serve with cheese.

—o—

Slavo Štire: **ZABJA PESEM**

Za našim hribom
mali dol—
za malim dolom
mali dom.

Za malim domom
mala luža—
pri luži Bojanček
in kuža.

Vse dni pri luži
tam tříta—
in žabe v lužo
vam podita . . .

Ko noč junaka
spat spodi—
se pesem žabja
oglaši:

Lej ga! — Lej ga! — U!
Kvak! — Kvak! — Kvak!
Junak! — Junak! — U!
Spak! — Spak! — Spak!

—o—

Franjo Serajnik: **MUCA**

Muca naša bela
glej, tam v koton ždi,
preda vsa vesela,
zraven sladko spi.

Mleko liže rada,
kot ves mačji rod,
rijena ta navada
znana je povsod.

V noči črni hodi
v klet na misji ples.
Pač ni karsibodi
mucek moj, zares!

Ptičke zaležuje
prav kot lovski tat,
dolgo v noč rad čuje
preden leže spati.

Cuvaj jo sovraži,
se za njo podi,
ker ga vedno draži
muca s krempljek.

Brčice si viha,
liže si rokav,
Srčnomožl vzdih
svoj "mijav, mijav."

—o—

Guido Tartaglia: **OKOPANEC**

Ta ciganček
neopranček,
mali pastir Miče,
danes se je kopat šel,
v vodico čisto,
v vodico bistro
gorskogha potoka.

Ko iz vode je prisel,
bil je čist in bel;
toda potok, jojmene,
ves je počnel.
(Prevedla Utva.)

—o—

and they all came running up.

Hazel jumped to her feet, not in the least hurt, all smiles.

Then such a shout went up: Poor Benny almost wished he were dead and buried. But all the children and even Hazel's Mother seemed to think it great fun.

At least they came crowding around and laughed and asked Benny and Hazel whether they were sure they hadn't hurt themselves—and there was such a to-do straightening up the palms and-and-why, presently Benny began to feel quite like a hero.

Then, to his amazement, he found himself talking and laughing with all the little boys and girls around him. And—would you believe it—he actually asked Hazel to dance the next dance with him, since that one had been interrupted by their fall!

"The ice was broken, you see, though it does seem funny to 'break ice' with a palm, doesn't it?"

From then on, Benny had the very best of times. And, goodness me, what a lot of ice cream he did eat! In fact,

he meni ne verjamete, ga vprasajte sami, ako bo pa kaj bud na vas, pripišite kar sebi, ne meni! S Tinčkom sva namreč prijatelja in hočeva ostati tudi v bodoče.

Instantly everyone stopped dancing,

A PRINCESS WHO DID NOT SLEEP

WHEN it came bedtime that evening, little Martha didn't want to go at all. Indeed, she shook her head so that her little curls twirled and whirled around until you could scarcely see her face at all. Then she dug both chubby fists into her eyes and started to cry. But Mother was firm—for it is right, you know, that little girls, and little boys, too, should go to bed at set hour each night—and took her by the hand and led her upstairs to her cozy, dainty little bedroom.

"Once upon a time, Martha," said Mother, as the girls were beginning to die away, "there was a little Princess just like you."

Martha choked back the last despairing sob she was about to utter and stopped wiggling. That "once upon a time" sounded like a story was to follow. And if there was one thing Martha did love it was to be told a nice good-night story before being tucked into her clean white bed.

"She simply hated to go to sleep each night," continued Mother. "And she carried on something awful every time her nurse came to put her to bed. She couldn't see why she had to sleep at all! What was the use of going to sleep. Anyway, with the lights all out and everything so black and dark—when there were so many things she wanted to do and so many of her new toys with which she wished to play!

"The Princess you see, Martha, was given a wheelbarrow full of new toys and dolls every day; and she had four little ponies to ride that were truly her own. Besides there was feasting and dancing early every night in the palace, and she did so want to be allowed to stay up and watch her parents, the King and Queen, entertain all the ladies and gentlemen in their beautiful, brightly colored costumes. But always when the hour of eight arrived, Nurse would bundle her up and take her off

"Of course, she said nothing to Nurse or to anyone about her strange experience. During the day she planned many things she would do that evening. She selected several of her very newest story books and begged Nurse so hard to leave a light burning by her bed that Nurse finally consented. The Princess read all night long—and thought it was fine.

"But the next night, somehow, reading did not seem to interest her. Besides, everything in the palace was so still—except for the queerest, creepiest little noises every now and then that couldn't possibly have been made by people or animals. She felt a little terrified. In fact, when the dawn came and people around the castle began to waken and move about, she felt vastly relieved.

"She sat down by the window and looked out at the stars, trying to count them. Everything in the courtyard was dark and silent and even the guards at the gate seemed to be leaning on their long pikes and sleeping. It was dreadfully lonesome!

"The following evening found her still miserable. She had been thinking all night about the preceding night that her little head was all in a whirl and she hadn't one thing left—not even one, mind you—to think about. So she sat down by the window again and gazed out at the stars as long as she could stand it.

"Then, suddenly, she had an idea! She put on her shoes and her long cloak, opened the door softly and looked out. There, stretched out on the floor before her, sound asleep, was Big Jim, the soldier on guard. Carefully, she stepped over him and softly

made her way down the corridor and spied out the little stable in which her own ponies were kept.

"Ce ne gre s hudojobjo, bo pa šlo ne mara z dobroto!" je mislio. In tako je nagovorilo solene žarke. Vprašalo jih je, kdo jim je šešil lepe zlate jope in ce mo re morejo nasvetovati, kaj naj storiti, da bi si ga ljudje tam dolgi lepo spominjali in ga vsaj malo imeli radi. Soleni žarki in sinje nebo so se zelo dolgo posvetovali. Nazadnje so soleni žarki smje se izginili za velikimi vrati iz oblakov.

"Da, da—zanesi se na nas, bomo zemlji že povedali," so dejali. "Po-prosimo jo tudi, da ti naj nikar ne zameri, pa tudi oblike vzamemo s sej."

Zdaj bi se pa spet razhalostilo in spoznalo, da si je ugled pri ljudeh strela. Vpraševalo se je, kaj naj

znamenje se izginali za vsekilki vrati iz oblakov.

"Ce ne gre s hudojobjo, bo pa šlo ne mara z dobroto!" je mislio. In tako

DOPISI**Ely, Minn.**

Društvo "Severna zvezda," št. 129 JSKJ priredi "party" na večer 1. januarja. Prireditev se bo vršila v Jugoslovanskem narodnem domu. Vsi elyški rojaki in rojakinje so dobrodošli. Dobra postrežba je jamčena. Veselo novo leto vsem! — Za društvo Severna zvezda, št. 129 JSKJ:

Mary Zgone.

Cassville, W. Va.

Članom društva "Novi bratje," št. 226 JSKJ naznanjam, da je bilo na decembarski seji sklenjeno, da se priredi društvena veselica na večer 31. decembra. Veselica se bo vršila v J. Franetichev dvorani in se bo pričela ob sedmi uri zvečer. Veselica bo prirejena v korist društveno blagajne in član ali članica, ki se iste ne udeleži, plača 25 centov v društveno blagajno. Preskrbljeno bo za dobro godbo in vseh vrst okrepila. — Za društvo "Novi bratje," št. 226 JSKJ:

Matt Golob, tajnik.

Waukegan, Ill.

Člane društva sv. Roka, št. 94 JSKJ, ki se nimajo plačanih svojih asesmentov, prosim, da jih plačajo brez odlaganja. Bliža se konec leta in da se more pravilno sestaviti in zaključiti letne račune, je treba, da so vsi asesmenti poravnani. Upram, da bo članom ta poziv upoštevalo. — Za društvo št. 94 JSKJ:

Joseph Petrovci, tajnik.

Cleveland, O.

Uradniki društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ za leto 1935 so slediči: Louis J. Pire, predsednik; Karol Skulj, podpredsednik; Joseph Rudolf, tajnik; Stanislav Dolenc, blagajnik; Joseph Grdina, zapisnikar; Joseph Okoren, Frank Kačar in John Branisel, nadzorniki; Mike Ausek, vratar; Frank Kačar, zastopnik za konferenco S. N. Doma. Joseph Rudolf, tajnik.

Milwaukee, Wis.

Odbor društva Zdrženi Slovani, št. 225 JSKJ za leto 1935 je sledič: Peter Erchull, 1317 W. National Ave., predsednik; Pauline Vogrich, 636 So. 5th St., tajnica; Matt Musich, 1917 So. 72nd St., blagajnik; dr. John S. Stefanec, 602 So. 6th St., društveni zdravnik. Seje se bodo vršile vsako tretjo nedeljo v mesecu na 725 W. National Ave.

Pauline Vogrich, tajnica.

Davis, W. Va.

Na letni seji društva sv. Janeza Krstnika, št. 106 JSKJ, ki se je vršila 16. decembra, je bil za leto 1935 izvoljen sledič odbor: Valentin Puntar, predsednik; Frank Okolish, podpredsednik; John Kosanic starejši, tajnik; Valentin Puntar, zapisnikar; John Kosanic mlajši, blagajnik; Louis Gruden, Frank Tekavec in Stanley Ujevic nadzorniki, Joe Slugar starejši, reditelj; Frank Tekavec, predsednik bolniškega odborka, in William Kosanic, vratar. — Društveni odbor želi vsem članom in članicam srečno in veselo novo leto! — Za društvo št. 106 JSKJ:

Valentine Puntar, predsednik.

Bear Creek, Mont.

Na letni seji društva št. 58 JSKJ, ki se je vršila dne 16. decembra, je bil za leto 1935 izvoljen sledič društveni odbor: Kajetan Erznožnik, predsednik; Ignac Marinčič, podpredsednik; Ludwig Champa, P. O. Washoe, Mont., tajnik; Kristina Turk, blagajničarka; Louis Kuhar, zapisnikar; Joe Mayer Jr., Frank Prasnikar in Joe Kotar, nadzorniki; Frank Henigman, reditelj. Društveni zdravnik je dr. C. F. Sieg-

friedt. Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v Chesarkovi dvorani v Bear Creeku.

Tem potom pozivljam člane na potnih listih, da točno in pravočasno pošiljajo svoje asesmente. Pomnijo naj, da asesment mora biti plačan, do 25. v mesecu. Nis lepo, da mora tajnik po par pisem pisati, predno dobri plačan asesment. Vsakega člana prva skrb bi morala biti, da ima ob času plačan svoj društveni asesment, ker nihče ne ve, kdaj ga lahko nesreča zadene. — K sklepov pozdravljam vse člane in članice JSKJ ter vse znance in prijatelje širom Amerike ter jim želim mnogo sreče in uspehov v novem letu!

Ludwig Champa, tajnik društva št. 58 JSKJ.

Ljubljana, Jugoslavija.

Ne oziraje se na dobre ali slabe čase dnevi enakomerno potekajo, z njimi pa tudi tedni, meseci in leta. Prišel je že tretji božič in prišlo bo že tretje novo leto ko bom te praznike obhajal med novimi prijatelji in znanci. Toda v duhu bom tudi to pot pozdravljal moje stare prijatelje in prijateljice v daljni Ameriki.

Rad bi vsakemu posebej prisal ter mu voščil vesele božične praznike in srečno novo leto, toda, odkrito povedano, to delo bi bilo zame preveliko, obenem pa bi bilo tudi združeno s prevelikimi stroški. Nisem nikap kapitalist, torej se moram poslužiti najcenejšega sredstva, da zamorem mojim sobratom in sosedram, prijateljem in prijateljicam poslati sezonska voščila. Za božične praznike bo morda ta dopis dospel prepozno, torej voščim tem potom vsem mojim sobratom, sosedram, prijateljem in prijateljicam v Ameriki srečno novo leto in najboljše uspehe pri vseh njihovih poslih. J. S. K. Jednoti pa želim v novem letu dobrega napredka v financah in v številu članstva, med članstvom pa lep sporazum in pravo bratstvo.

Ivan Varoga.

Helper, Utah.

Članom in članicam društva Carbon Miners, št. 168 JSKJ naznanjam, da se je 10. decembra vršila naša letna seja, na kateri je bil izvoljen odbor za leto 1935. To se pravi, izvoljen je bil ves stari odbor.

Tisti, ki niso bili s poslovanjem sedanjega odbora zadovoljni, naj bi bili prišli na sejo, in predlagali odbornike. Ako s ponovno izvoljenim odborom ne bodo zadovoljni, naj sami sebi pripšejmo.

Odbor za leto 1935 je sledič: Avgust Topolovec, predsednik; J. Kočevvar, podpredsednik; John Ogrinc, R.F.D. 1, Helper, Utah, tajnik in blagajnik; John Skerl, zapisnikar; Joe Muž, John Čadež in John Skerl, nadzorniki. Bolniški odsek: John Fircik, Standardville, Steve Potok, Helper, John Jakopich, Castle Gate. Vratar je Jack Garbas. Društveni zdravnik je dr. E. F. Geonatti. Seje se bodo vršile vsako drugo nedeljo v mesecu v Johna Skerla dvorani in se bodo pričenjale ob dveh popoldne.

Članom priporočam, da bi se v bodoči malo bolj zanimali za društvene seje in za društveno poslovanje sploh in da bi se kolik mogoče polnostevilno udeleževali mesečnih sej. Pri društvu imamo vse enake pravice in dolžnosti ter smo v slučaju bolezni vsi deležni podprt pot določajo pravila. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 168 JSKJ:

John Ogrinc, tajnik.

Braddock, Pa.

Približal se je čas, ko bodo morali društveni uradniki odajati svoje knjige novoizvoljenim uradnikom. Seveda, v mnogih slučajih tega ne bo treba,

Canonsburg, Pa.

Zivimo v dobi, v kateri nam vedno obetajo povratek prospitete. Ko čitam vsakovrstne ameriške liste, ki poročajo, koliko delavcev je bilo tu ali tam zaposlenih, in kako se to dan za dnem ponavlja, se moram včasi smejati. Kdor se le malo poglobi v taku poročila, lahko vidi, da je prosperiteta še daleč od vogala.

Da se vsaj začasno iznebimo težkih skrb, je dobro, da gremo včasi v družbo prijateljev, s katerimi malo pokramljamo in se razvedrimo. Taka vesela prijateljska družba se nam bo nudila v soboto 29. decembra zvečer, ko bo tukajšno društvo "Bratska sloga," št. 149 JSKJ priredilo veliko plesno in zavrnino veselico v dvorani društva "Postonjska jama." Kakor vedno, se bomo tudi ta večer pripravili in potrudili za dobro postrežbo in fino godbo. Tudi nekaj izredne sreče bo za tiste, ki so pri Miss Sreči dobro zapisani. Poleg tega bo mnoho užitka za udeležence.

Zaradi tega vabi društvo članstvo vseh tukajšnjih in okoliških društev in vse posamezne rojake in rojakinje tega okrožja, da posetijo to prireditve. Pričakujemo tudi urednika Nove Dobe. Lahko bo našral kaj svežega gradiva za kolono "Vsak po svoje." (Zdaj proti koncu leta sem preverjbus. Ko bo reber nad Drenikovo zidanico zopet ozelenela, morda pride kar brez povabila. Op. ured.)

Drugi dan, to je v nedeljo 30. decembra, se bo pa v Slovenskem domu v Pittsburghu vršila seja Zveze JSKJ društev za zapadno Pensylvanijo; pričel se bo ob 10. uri popoldne.

Na vsa društva JSKJ v tem okrožju apeliram, da gotovo pošljejo svoje zastopnike na to važno sejo. Društva, ki še niso včlanjena, naj pristopijo k tej organizaciji, ki je velikega pomena za vsako posamezno društvo v tem okrožju in za celo JSKJ. Na vsaki zvezni seji se pomaga z asesmentom za člane, ki jih iz kakršnihkoli razlogov ne morejo plačevati. Poleg tega se seveda na seji razpravlja o važnih zadevah za društva in Jednoto. Torej, na svidjenje na veselici v Canonsburgu na večer 29. decembra in na zvezni seji v Pittsburghu v nedeljo 30. decembra!

John Koklich.

St. Michael, Pa.

Večkrat sem že želel pisati o tej naši naselbini St. Michael, Pa., in danes sem vendar prisel do tega. Tu v tej naselbini je 29. slovenskih družin (če sem prav preštel), naše društvo pa šteje le 26 članov. Te številke mi kažejo, da nekaj družin ali oseb se ne pripada k JSKJ.

Ako še niso včlanjeni pri drugih slovenskih organizacijah, zakaj ne bi postali člani naše J. S. K. Jednote? Društvo "Sinovi Slave," št. 185 JSKJ, jim je takoreč pred pragom in pristop je prav poceni: samo tekoči asesment je treba plačati, pa se postane član.

Cenjeni prijatelji in sosedje, pri našem društvu "Sinovi Slave" in pri J. S. K. Jednote je prostor za vse: za Slovence, Hrvate, Srbe, Bolgare, Čehe, Slovake, Poljake, Ruse itd. Vsi so Slovani, vsi sinovi Slave.

Med seboj se lahko brez tolmača razumemo, Jednota ima veliko knjig za vpis novih članov, poleg tega pa izkazuje nad stoprocentno solventnost. Torej, sosedje in prijatelji, kateri še ne spadate k J. S. K. Jednote, imate zdaj lepo priliko postati člani iste pri našem društvu "Sinovi Slave"!

Se nekaj naj pri tej priliki omenim. Nekoč sem se razgovarjal s prijateljem in ta me je vprašal, kako da spadam k JSKJ. Jaz sem mu odgovoril, da zato, ker se mi izmed vseh slovenskih podpornih organizacija najbolj dopade, kot se na

Canonsburg, Pa.

primer zaljubljenemu fantu gočova deklara najbolj dopade. Prijatelj se je na ta odgovor zasmiral in odvrnil: "Ti ga pa res režeš!" Jaz sem odgovoril, da temu ni tako in da imam dovolj vzroka, da imam to organizacijo najrajši. Povedal sem mu, da na dnevni red naših sej nikdar ne pridejo na razpravo politične ali verske zadeve, kajti naša pravila dolčajo, da take reči naj se obravnavajo tam, kamor spadajo, ne pa na sejah bratskih podpornih organizacij. Ako kateri član napravi kak prestopek, se stvar mirno reši v načinosti članov domačega društva, ter se ne sme nikogar zaradi tega javno kritizirati ali napadati. Mali društveni sporji se rešujejo doma in ostajajo doma. Kot društveni ne pričadamo nikaki verski ali politični skupini, kot privatni državljanji pa lahko v tem oziru pripadamo kamorkoli hočemo, ali pa nikam. Tista črka "K" nam dela prav tako malo preglavje, kot črka "S" ali pa kot imena, ki jih nosimo mi vsi in katera so nam dali naši starši. Morda eden ali drugi v življenju ni bil popolnoma zadovoljen z imenom, ki so mu ga izbrali starši, toda malokdo ga je skušal izpremeniti. Ime, naj bo tako ali tako, je vredno toliko, kolikor je vredna oseba ali ustanova, ki ga nosi; nič več in nič manj. Toliko za enkrat o tej zadevi, katere, kot se mi zdi, nekateri ne razumejo dobro.

Kakor prej napovedano, je bila pri tej priliki izdana obsežna programna knjiga s slikami in popisi vseh sodelovalčih zborov in raznimi poučnimi člankami o posameznih slovenskih plemeni. Ta knjiga je dragocen spominek za vsakega, ki se zanima za ameriške Slovence sploh, posebno pa za njenovo pesem. Ne moremo reči, da bi bila knjiga v vseh podrobnostih popolna, lahko pa rečemo, da je naravnost čudež, kako je bilo mogoče v prvem poskušu in v tako kratkem času sestaviti in opremiti tako popolno knjigo kakor je. Nikdar prej nismo imeli nič podobnega v rokah. Ta knjiga ima poseben zanimivost za celo Ameriko, pa za Evropo tudi.

Za slovenske pevce in za marsikateri zbor drugih sodelovalčih slovenskih skupin je ta nastop pomenil veliki korak naprej. Naše pevko doumevalje se je razbistilo in poglibilo, nastopili smo pot zdrževanja namesto cepljenja, kadar mladi vrabci smo se podali na prvi polet iz domačega gnezda in prišli nazaj z zavestjo zmagovalja, bogatejše izkušnje in večje držnosti za nadaljnje polete. Prej eden družbeni tuji, smo se sedaj sposoznali med seboj; marsikatera zveza in marsikatero prijateljstvo se je sklenilo, ki se ne bi bilo brez skupnih priprav in skupnega nastopa. Dobili smo novo pobudo, odprla se nam je nova pot. Velik je bil trud za vse, pa so tudi koristi velike.

Kdor je kdaj prej videl še večjega skupino slovenskih pevcev na sreči v novem letu. Naj se tem potom zahvalil tudi za zaupanje, katero so mi člani našega društva izkazali s ponovno izvolitvijo za društvenega tajnika. Zdi se mi, da so bili zadovoljni z mojim doseganjem poslovanjem, tako sem sklepal iz obrazov in iz mrmljanja, da naj glede tajniškega urada ostane po starem. Torej, da bi vsi srečno zaključili tekoče leto ter zdravi in polni nad stopili v leto 1935 in v objem prosperitet!

Martin Sustersich, tajnik društva št. 185 JSKJ.

Chicago, Ill.**ODMEV PO PRVEM VSE-SLOVANSKEM KONCERTU.**

—Prvi vseslovanski koncert, ki se je vršil v nedeljo 9. decembra v Chicago Civic Opera Hall, je uspel sijajno. Glasbeni kritik Eugene Stinson je priobčil v "The Chicago Daily News" naslednje vrstice:

"The Slavs Unite"

United Slavic choral societies, representing Czechoslovakia, Poland, Russia, the Ukraine and Yugoslavia, gave their first joint singing festival last night at the Civic Opera House, in a program which was as long as it was interesting. Some organizations that are familiar, and some that are quite new to Chicago's professional musical circles, appeared recurrently in the course of the evening. The singing was excellent, for there was a wealth of tone, of color and of warmth. I thought particularly, however, of the crucible that America has been called, and of the incalculably beneficial part that the Slavic ingredient

cannot but help playing in the eventual development of our nation."

Vse posamezne narodne skupine so bile tako številne, tako primerno opremljene in tako dobro pripravljene, da so res delale čast ameriškim Slovenom in Slovenom sploh. Pravljeno primerjati jih med seboj je skoraj nemogoče, pa tudi brez pomena. Skoraj vsaka je počivaloval pred drugimi. Isto velja o slovenski skupini, ki je izredno častno izvršila svojo nalogo. Podobno niso Slovenci tudi pri oglasih za programno knjigo in nakupu vstopnic zaostali — sorazmerno s svojim številom — za nobeno drugo skupino, temveč nas je predsednik zveze, Mr. Vanek, pogosto postavljal za vugled drugim, mnogo večjim skupinam. Na eni strani so naši ljudej bolj dovetni za lepo petje in skupno delo, kakor more ta ali ona druga skupina reči o sebi, na drugi strani pa smo imeli to srečo, da sta nas zastopali dve taksi osebi kakor Miss Evelyn Fabian in Mr. Jacob Tisolv, ki jima nobeno delo ni bilo pretežko in so jima šli vsi na roke.

Kakor prej napovedano, je bila pri tej priliki izdana obsežna programna knjiga s slikami in popisi vseh sodelovalčih zborov in raznimi poučnimi člankami o posameznih slovenskih plemeni. Na eni strani so naši ljudej bolj dovetni za lepo petje in skupno delo, kakor more ta ali ona druga skupina reči o sebi, na drugi strani pa smo imeli to srečo

FR. MILČINSKI:

MUHOBORCI

(Nadaljevanje)

Tako sta hodila že od nekdaj na sodnijo; Smerajec ni zaupal Civhi, da ne bi že pred zapisano uro stopil na sodnijo in bogne s kako zvijačo zasukal pravdo na svojo stran, Civha pa ni zaupal Smerajecu. Ta vzajemna nezaupljivost je bila tudi vzrok, zakaj sta v Lucah vsakikrat krenila oba v isto gostilno; sedla sta seveda drug čim dal od drugega. — Tako je bilo tudi danes.

Pri "Zlatem volku" sta bila stara znanca in ljuba gost. Zlasti kadar sta napajala vsak svoje priče, sta puščala lepe denarce v gostilni. Njuno sovraštvo je bilo gostilničarju dobro znano, upošteval ga je, pa nikdar ga omenil.

"Oče Civha, Bog daj, Bog daj!" je hitel pozdravljal, "slaba pot, kaj ne? Imate opravke, nonono, to je lepo, le noter le noter! Kako pa kaj zdravje, dadada?" in že se je oziral po neizgibnem nasprotniku.

Civha je odzdravil, nezaupljivost pa ga je zadržala v veži, dokler ni začutil za sabo Smerajca. Potem še je vstopil v sobo in se stisnil v kot.

"Zlati volk" pa je pozdravljal Smerajca: "Bog daj, Bog daj, oče Smerajec, slaba pot, kaj ne, imate opravke — nonono — zdravi ste, kaj pak, dadada. Le noter!"

Petisnil ga je prijazno v gostilniško sobo in Smerajec je sedel v drugi kot.

"Malo golaža najprvo, kaj ne, oče Civha?" je nadaljeval "Zlati volk" svojo službo. "Kakor po navadi, nonono, medtem bo pa kaj kosila. Rezi, Rezi! Pa pol literčka vina, kaj ne! — Oče Smerajec, kmalu bo kozilo gotovo, ne bo pol ure pa bo juha mehka, dadada, medtem pa malo golaža, da ne bo želodcu dolgčas, kaj ne — že vem, kako imate radi — pa pol literčka vina."

Rezika je stregla, "Zlati volk" pa se je vse del na klop ob steni sred obeh gostov.

"Kaj sem hotel reči, dadadada, danes je ves Muhobor tukaj, župan in vsi, še brivca imajo s sabo, da, in Hedervaryja. Prejeli so jo k "Pošti" zavili, nemara bo tamkaj kosilo — to pot jih nič bližu k nam, ne vem, zakaj ne. Ali smo se jim kaj zamerili ali kaj! — Boge, jaz jim ne zavidam sodnije v Muhoboru, če jo dobe, pa ne verjamem, da jo dosežejo po tem potu, kakor mislim. — Pa nemara ste vi tudi prišli z njimi, Smerajec?"

"Ne bi vedel, po kaj," je odgovoril Smerajec, "imam svoje opravke." Pričela ga je po stvar zanimati. "Kako ste rekli? Zastran sodnije v Muhoboru? Zastran kakšne sodnije?"

"Vi, Civha, ali vi tudi nič ne veste o tem?" se je očrnil "Zlati volk" do drugega gosta, ki je takisto začuden poslušal nejasno novico. "Da se poganjajo župan in pa njegovi prijatelji za sodnijo v Muhoboru, to vam je vendar znano, ne?" In ker sodnije že zato ne morejo dobiti tja, ker ne bi imela v Muhoboru dovolj opravila — kaj ne, saj veste, kakšni so ljudje, vsak se ne požene za svojo pravico, kakor bi se moral — no, so se pa župan in drugi gospodje zmenili pa se zdaj tožarijo med seboj, veste, kar tako, kakor v norcih, samo zato, da bi bilo več tožba, dadadada, pa mislim, da nihče ne ve in nihče ne vidi te njihove komedije, pa se jim že krave smejijo, dadada. To se pravi, jaz se jim ne smejem, saj ima vsak človek svojo pamet in vsak človek svoj prav. — Reza, prinesi mi no, prinesi malo mesa v juhi, pa poglej, kaj je s kisilom tukaj za gospoda!"

Civha je zaničljivo pljunil pod mizo in rekel: "Takile se bodo pravdili!"

Smerajcu se je video umestno, da tudi razodene svoje mnenje.

"Takole v norcih se ne sme pravdati! Kaj pa, če pride na priske?"

Civha je zgodila zadnja beseda in grdo je pogledal.

"Zlati volk," velik diplomat, je hitro poropotal z jedilnim orodjem, hrupno se okrepčal s požirkom vina in potem naprej pravil,

"Nič ne rečem," je rekel, "sodnijo imeti tik pred nosom, ima že svoj pomen. Ne zaradi časa in pota — dan s pravdo je tako ali tako ves izgubljen, ne?" Ampak sodnik pozna svoje ljudi, ker živi med njimi. Če pride do pravde — še tožbe ne bere, kar človeka pogleda pa ve, kje je poštenje in kje je zvijača, dadada, še na priče dosti ne da, če so prav prisegle."

Civha se je spomnil na svojega pastirčka, Smerajec na svojo družino, ki bi potem takoj prišli ob vso vrednost v pravdi, in kisilo, ki sta se zdajše vsak v svojem kotu z njim ukvarjala, jima danes ni tako dišalo kakor druge dni.

"Zlati volk" pa je nedolžen kakor novorojeno dete nadaljeval:

"Drugi so lahko drugih misli, seveda. Včeraj je doktor Kljuka pri nas kosil — vem, da ga poznate, Piškurjevega fanta je prišel vun rezat, ima neke sitnosti: fantini so se med sabo zravali. Doktor Kljuka je učen gospod pa nič visok, nonono, pa je beseda nanesla tudi na sodnijo v Muhoboru in sva govorila tako in tako, pa je rekel doktor Kljuka: 'Cim dalj je sodnija, tem boljša je pravica. Pravica je kakor ogenj; če je preblizu, žge, ne greje! Preblizu sodnik rad po ljudeh sodi in ne po postavah!' — Tako pravi doktor Kljuka."

"Pa . . ." je rekel vznemirjeni Civha, "pa . . ." je rekel ogoričeni Smerajec pa sta oba hkratu obmolknila, ko sta začula drug drugega, in zakašljala sta, kakor da ni bilo nič.

"Jaz ne rečem ne tako, ne tako. Jaz prodajam, kakor sem kupil. Meni je vseeno! — Pa ne vem — ali niste prej hoteli nekaj reči, pa sem vas zmotil? — Reza, Reza, poberi no, poberi posodo, dadada, pa en literček prinesi tistega, ki smo ga včeraj nastavili, da ga pokusimo, dadada! Kaj pravite, oče Civha, ali niste . . .?"

Civha je jezilo, da je poprej tako klavrn obmolknil samo zared svojega sovraga in soseda, kakor da se ga kaj boji! Ne boji se ga pa ne! Udaril je torej s prsti po robu mize in možato se zadrl:

"Postava je postava! Priče so priče! Pa da priče ne bi nič stele? Tega pa ne in ce gre pritožba noter na Dunaj!"

"Kaj ne, kaj ne, jaz tudi pravim. Ampak za vsako figo pritožbo na Dunaj bo predrago. Ljudstvo bo oškodovano! Kaj oče Smerajec, kaj ste rekli?"

Smerajec si je misli: "Civha je sirovina — pozna se mu, pritepenec je s hribom: hribovec ali pa bik imata enake manire. Čemu bije po mizi, čemu pljuje po hiši? Jaz nisem tak!" Zato ni udaril po mizi, le zasmjal se je gorjupo — morda se je spominjal svojih izgubljenih prav — in je rekel:

(Dalje prihodnjič)

Zgodba o sežigu dolenjske čarovnice

Dvestotridesetosem let je letos minilo, ko je rupersko graščansko sodišče obtožilo kmetico Nežo Jeršetko čarovništvu. Grad Ruperč vrh uro hoda oddaljen od Novega mesta, je bil tedaj mogočna gospinka. Nastal je iz znanega gradu Mehovo, ki so ga leta 1515 razrušili uporni kmetje. Grad so kasneje spet prenovili, gospinka pa se je preselila v raynino sredi gozdov, v novo zgrajeni grad Ruperč vrh. Po dvakratnem mučenju je Jeršetka priznala le, da je občutila, da je v mučilni izpovedala resnico, kar je nesrečno žensko bitje potrdilo. Kaj pa jih je bilo sicer storiti! Smrt je bila zapisana, to je vedela, cemou si večati in daljšati muke.

13. aprila je bila Jeršetka pred vsem sodnim dvorom še enkrat vprašana, če je v mučilni izpovedala resnico, kar je nesrečno žensko bitje potrdilo. Dokler bo človek s svojim umom, prilagodljivostjo in vsestranostjo obvladoval svet, tako dolgo bo pobijal žuželke in jih uvolil in drugega za drugim spekl na ražnju.

Ce tri dni je bila sojena in obsojena — "po božjih in cesarskih postavah zaradi čarovništva, s čimer se je pregrešila zoper božjo in cerkveno zapoved, ker je zatajila pravo vero, visoki dveri zasmehljivo omalovaževala, častila živega vraga in se z njim večkrat telesno združila.

V svarišu in nauk drugim se ji na morišču zadrgne vry okoli vrata in se jo zadavi, njeni truplo pa vrže na grmo in upelj. To se je zgodilo še isti dan, 16. aprila 1696, nedaleč od Ruperčega gradu.

Obsoda nosi črn žig, pritisnjena na mehovskem gospodstvu. Podpisana je dr. Johann Georg Gozhevar kot krvavi sodnik (Bann-Richter) rimskecesarskega Veličanstva v vojvodini Kranjski. — ("Jutro.")

SVET ŽUŽELK

Predstavljajmo si, da bi bili hrošči s svojimi oklepni, kobilice s svojimi dolgimi nogami, pajki z osmimi dlakastimi kremlji in isto toliko očmi na prsih tako veliki kakor ljudje — to bi bilo življenje polno groze in strahu!

Iz dobe premoga poznamo kaže pastirje, ki so merili več nego meter v dolžino, prav tako je ta doba poznala šurke in druge žuželke v velikosti, ki presegajo vse naše pojmovanje. Ne moremo misliti manje, ne da bi bili običajni kurja polt, pa čeprav so izumrli ti nestvori že pred milijoni in milijoni let. Ta groza je upravičena, kajti pri napadnlosti vseh roparsko žuželk v zameno za vse te neprecenljive škode in niti enega znamenja ni, ki bi kazalo, da se bodo kakorkoli vključile v naš življenjski krog. Tako lahko sklepamo, da bi zavladanje žuželk pomenilo uničenje človeka in njegovih del. So pa učenjaki, ki trdijo, da je žuželkom namenjeno nasledstvo po človeku.

Dali je to res, ne vemo. Vemo samo to, da se bori človek brez trajnega uspeha proti neposrednim škodljivcem iz njihovih vrst in da je pred njimi že neštetokrat doživel neuspeh. In vemo še to, da zastopajo našemu svetu popolnoma tuj, nejožnajljiv in celo grozoten svet. Še tam, kjer se pri žuželkah uresničuje človeške ideje, kakor n. pr. v državnem socializmu miraveli, ki je tako popolno izveden, da si ga popolnejšega riti misli ne moremo, gre žuželka s svojim skrivnim duševnim življenjem svojo pot, ki se ne more nikoli srečati s človeško potjo.

Če so že današnje mrvljive groze za trepet neprimerno večjih živali, ki so zaradi njihove gibnosti in ugrizljivosti skoraj obarambre pred njimi, si lahko mislimo, kakšna katastrofa bi sledila, če bi se spustila tisočglava ali milijonska armada rožčikov, sicer so bili oblečeni kot kmetje. Tudi Nežka je imela med njimi ljubčka, Jalko pa imenu. Bil je zastaven možak, le zelo mrzel je bil po rokah, nogah in po vsem životu. Po ravanju je leglo vse k počitku. Tudi Nežka se je spravila s svojim ljubčkom na ležišče. On ji je obljudil denar in blago, ona pa mu je zapisala telo in dušo po smrti. Da se v veliki gneči ne zgrešita, ji je zapeljivec napravil pod levo ramo črno znamenje in ji naročil, naj pride vsak sveti večer tja. Bila je kasneje še trikrat tam in je svojega ljubčka zelo priklenila nase.

Poglejmo si samo "obraz" kakšne ose. V njegovem trdem kitinu je vse odredilo in do tiskal ter čeljusti negibno. No, kisilo od sile veliko škoko. Na Kleku je bilo kaj veselo. Vse je skakalo, norelo in plesalo, med njimi hudobni duhovi, ki jih je bilo poznati le po velikih rožčikih, sicer so bili oblečeni kot kmetje. Tudi Nežka je imela med njimi ljubčka, Jalko pa imenu. Bil je zastaven možak, le zelo mrzel je bil po rokah, nogah in po vsem životu. Po ravanju je leglo vse k počitku. Tudi Nežka se je spravila s svojim ljubčkom na ležišče. On ji je obljudil denar in blago, ona pa mu je zapisala telo in dušo po smrti. Da se v veliki gneči ne zgrešita, ji je zapeljivec napravil pod levo ramo črno znamenje in ji naročil, naj pride vsak sveti večer tja. Bila je kasneje še trikrat tam in je svojega ljubčka zelo priklenila nase.

Mučena obtoženka je izdala tudi recept čarovniškega mazila. To delajo coprinice ob treh različnih časih: na veliki četrtek, na binkoštno nedeljo ter ob sobotah zvečer. In to vedno na Kleku. Mazilu prideleno vedno tudi človeško srce in mast. Prej omenjena Bundra je ponoc prerezala z nožem polletno deklečo ter mu odvzela srček in mast, kar je porabila za mazilo. V izbo je splavala skozi okno. Pri izdelovanju čarovniškega mazila

uporabljajo tudi sveti zakrament, ki ga je obtoženka prejela nekoč pri franciškanih v Novem mestu, da ga zavila v rutico in štiri leta hranila v škatlici. Tuđi za točo je povedala, da jo delajo iz kvatrnega pepela, peska in jutrije rose.

13. aprila je bila Jeršetka pred vsem sodnim dvorom še enkrat vprašana, če je v mučilni izpovedala resnico, kar je nesrečno žensko bitje potrdilo. Dokler bo človek s svojim umom, prilagodljivostjo in vsestranostjo obvladoval svet, tako dolgo bo pobijal žuželke in jih uvolil in drugega za drugim spekl na ražnju.

Vodja ekspedicije dr. Schulz je zbral okoli sebe 24 antropologov, prirodoslovcov in botanikov ter se z njimi odpravil proti nečevat nezdravju, večinoma tudi neobljudeno ozemlje, ki leži v Južni Ameriki med Amacokom in reko Putomajo. Odprava je odrinila na pot letos pred desetimi leti iz Cuzca v Peruju. L. 1927 je bilo pri življenju še 11 mogočih. Ko so došeli do reke Parane, pa so jih napadli kanibali, jih uvolili in drugega za drugim spekl na ražnju.

Prvi, ki je na ta način prišel divjakom v roke in postal njihov zavzet, je bil vodja ekspedicije dr. Schulz. Dr. Huth, ki je pričeval temu prizoru, se je obrazložil smrt svojega vodje onesvetil. To je povzročilo, da se ga je neki ljudič usmilil in se zavzel zanj. Huth je spoznal, da bo rešil svoje življenje samo s tem, če se oženi z divjanino. To je storil in je živel pet let kot čarovnik med ljudi.

Vodja ekspedicije dr. Schulz je zbral okoli sebe 24 antropologov, prirodoslovcov in botanikov ter se z njimi odpravil proti nečevat nezdravju, večinoma tudi neobljudeno ozemlje, ki leži v Južni Ameriki med Amacokom in reko Putomajo. Odprava je odrinila na pot letos pred desetimi leti iz Cuzca v Peruju. L. 1927 je bilo pri življenju še 11 mogočih. Ko so došeli do reke Parane, pa so jih napadli kanibali, jih uvolili in drugega za drugim spekl na ražnju.

izrečenim mukam malarje in izperanosti na potovanju.

Vodja ekspedicije dr. Schulz je zbral okoli sebe 24 antropologov, prirodoslovcov in botanikov ter se z njimi odpravil proti nečevat nezdravju, večinoma tudi neobljudeno ozemlje, ki leži v Južni Ameriki med Amacokom in reko Putomajo. Odprava je odrinila na pot letos pred desetimi leti iz Cuzca v Peruju. L. 1927 je bilo pri življenju še 11 mogočih. Ko so došeli do reke Parane, pa so jih napadli kanibali, jih uvolili in drugega za drugim spekl na ražnju.

Prvi, ki je na ta način prišel divjakom v roke in postal njihov zavzet, je bil vodja ekspedicije dr. Schulz. Dr. Huth, ki je pričeval temu prizoru, se je obrazložil smrt svojega vodje onesvetil. To je povzročilo, da se ga je neki ljudič usmilil in se zavzel zanj. Huth je spoznal, da bo rešil svoje življenje samo s tem, če se oženi z divjanino. To je storil in je živel pet let kot čarovnik med ljudi.

Vodja ekspedicije dr. Schulz je zbral okoli sebe 24 antropologov, prirodoslovcov in botanikov ter se z njimi odpravil proti nečevat nezdravju, večinoma tudi neobljudeno ozemlje, ki leži v Južni Ameriki med Amacokom in reko Putomajo. Odprava je odrinila na pot letos pred desetimi leti iz Cuzca v Peruju. L. 1927 je bilo pri življenju še 11 mogočih. Ko so došeli do reke Parane, pa so jih napadli kanibali, jih uvolili in drugega za drugim spekl na ražnju.

Prvi, ki je na ta način prišel divjakom v roke in postal njihov zavzet, je bil vodja ekspedicije dr. Schulz. Dr. Huth, ki je pričeval temu prizoru, se je obrazložil smrt svojega vodje onesvetil. To je povzročilo, da se ga je neki ljudič usmilil in se zavzel zanj. Huth je spoznal, da bo rešil svoje življenje samo s tem, če se oženi z divjanino. To je storil in je živel pet let kot čarovnik med ljudi.

Vodja ekspedicije dr. Schulz je zbral okoli sebe 24 antropologov, prirodoslovcov in botanikov ter se z njimi odpravil proti nečevat nezdravju, večinoma tudi neobljudeno ozemlje, ki leži v Južni Ameriki med Amacokom in reko Putomajo. Odprava je odrinila na pot letos pred desetimi leti iz